

Erdei-Szabó István

Anyám látogatóban

Anyám álmomban bejön a házba,
lekucorodik a sezlon sarkára,
kezében a mindennapi kenyérrel
vigyáz minden morzsára,
minden egyes mozdulatára;
pohár víz után nyúl,
hogya falat ne akadjon a torkára.
Ősz haja kontyban, asszonyosan,
arcán a ráncok összefutnak
mosoly-táncba-
aztán apám felől kérdez,
aki rég megelőzte az úton odaáttra
felálllok kincsem, mondja,
kinézek az udvar hátuljába,
én meg csak bámulok idő-asszony-anyám
eltűnő cifra szoknyájára.

Foltodiglan

Kiterítve és fehérítve
lelkemen száz bűn szárad,
s bár csináltam magamnak párat,
míg forgolódtam köztetek
a többi öröklésből támadt;
hisz' a nyomtató ló is fárad,
ha folyton zabla fogja a száját.....
Hát röhöghettek bátran,
míg nekem sírás fojtogatja
torkomat s görbíti a számat,
hogya végül, akár egy bányalovat,
vakon vezetett két fél-
bolond ribanc század.....

Interfrekvencia

Valami innovációs döbbenet
feszíti mellkasomat
s rongálja szívemet
századok óta,
pedig lehetnék jós:
mindennek megmondhatója,
ha égi áldás óvna,
mikor a tehetetlenség
köreit egyre csak rója
egy múlt századi fölhúzott
vacak óra,
ahol már Krisztus urunk
sem megváltó,
csak a „fényvásár”
összekent lobogója,
na most már tudod
drága barátom, mi Ejrópa
fölszentelt logója,
ahol angolok és svédek,
brüsszelieliek és kevésbé szelídek
nem mondják már:
hölgyeim és uraim!
kedves fiúk s lányok!
Ime hát a 2000 éves
mesének vége,
eltévedtek az éjben
az újkori Három királyok!
hol van? Ki tudja, hol van
jobbik részünk menedéke!

Hetedhét

Tollak keserű füstje
átcsap a füledt éjszakákon.
Valaki árva angyal
megégette magát értem
s most esik át
a hetedik halálom.

Bozók Ferenc

Tavaszhívogató dalok

1.
Szegecsez vihar és jég,
kacagó hideg ácsok,
szelek és vihogó ég,
kopogó kalapácsok.

Remegős, vacogós fák.
Uram, itt az ígért tél.
Huzatos szomorúság.
Egyebet nem ígértél.
2.
Mint generális, állva, vigyázz-ban,
áll a december vattakabátban.
Testem a téiben, szívem a nyárban.
Rögtönítélő hószakadásban.
3.
Lesz tavasz? Majd lesz nyár?
Szívedben lett ősz, majd lett tél.
Itt is fáj, ott is fáj,
magányos, rossz ember lettél.
4.
Figelem patakunk lagunás
millió ragyogó vakuját.
Locsogó pocsolyás üregét
mutató nagyítóüvegét.
Puha őz szeliden nyalogat
köveken csobogó habokat.

Patakunk gyönyörű, fiatal,
ragyog és szalad: élni akar!
Követem robogó utait,
kacagó anapsztusait!

Fazekas József

Nagyon kéne

Már nagyon kéne úgy szólni
se por se pelyva sehol se
takarja el a fösseget
már nagyon kéne úgy látni
csak ő marad a téridőben
sebzetten gyönyörűn a lélek.

Vadkörte virágzik

Vadkörte virágzik fön a hegyen
messzire elkiált frissül szívem

illan a bú a völgyi kolonc
egyszerre fölzeng minden bozont

hallom a zenét fénylik e táj
a telet ki túlélte az a király

arcomon szalad sárga sugár
ki sem dobolták s áll már a bál

bál van itt mától zengő csoda
üde virágok csaltak oda.

Holnap

A pályázatokat kiírták
az illetékesek döntöttek
az illetéktelenek nyertek
a bíróságok ítéleztek
jogszerűek az ítéletek
holnap új pályázatokat írnak ki
tessék bátrabban pályázni.

Útvesztőimben

Elcsendesülök
magam mögött a forgó zajok
szólalj meg bennem Uram
csak rád hallgatok

válaszom Te vagy a mára
belekopott maradék eszem
bolondra csodálkozom magam
s amit látok nem hiszem

kerestelek nagyon
ködszürke hűlt remények közt
úgy véltem idővel fölragyog
de nem tévedtem
bajaimmal
most eléd állhatok

eléd hívó csönddel
s lelkem templomával
itt vagyok és kérlek
mérj meg engem
adj kezembe
parányi pálma ágat
útvesztőimben
velem legyen.

Pitypang gömbül

Pitypang gömbül a fűre
tolong sok sárga virág
öröm szívemben szerte
orgona zeng s almaág

cikázik szél fehér csikkal
hálót sző kékség fodra
bolyong szemem a réten
s röpít föl zöld vitorla.

Csáky Károly

Szemle

Keres-
lek
minden es-
te,
felte-
kintve
a magasba,
Istennek
Országába.

Kereslek,
mikor kitisztul
az égbolt
a ragyogó csillagok közt.

Tudom, már
egyre több
a fény ott fent,
és nagyobb a hiány
idelent.

Ám hiszem,
összeköt még minket
a szeretet
meg a tisztuló lélek
örökké-
való-
Sága.

Tévelygés után

Isten kertjét kutatom,
ahonnan
egyszer
már
kiűzetett az ember.

Uram,
fogadd vissza
eltévelyedett szolgálid,
áraszd el
kegyelmeddel,
kiket nem kímélt
a kísértés,
és gyalóságukban
mint féktelen gyermekek,
megmártóztak
a világ porában.

Vallomások

Alázat kellene
ide
Uram
meg önbizalom
önteltségünk helyett.

Mert még
most sem tudjuk,
hogyan lehet
az Ige nálad,
ha magad
vagy Az
időtlenül
s mégis a Kezdetektől.

Annyi tanúságot
tettek már
neked Atyám,
s még mindig
nem bírnak befogadni
a bizalmatlanok
meg azok,
kik
csak színlelik
igazságod.

S. Csoma János

Franziskának

Burns modorában

Megnyugvást lelne szívem,
ha rám tekintenél.
Hiába acsarkodnék
lombra, virágra tél.
Ekhós szekérrel vinném
részedre a tavaszt,
ám aggódom, hogy lényem
számodra nem malaszt.
Ekhós szekérrel vinném
elé a bánatom.
Hidd holtomig szeretlek
nagyon, nagyon, nagyon.

Cím nélkül

Áradó a te szereteted,
magasságos ég!
Tetőt tartasz fölém.
Beszívni hagyod, engeded
mindenek illatát.
Sátorod kékjét hálámul
visszatükrözik szemeim.
Jóságos Isten, hogyan bírom el
fényed ajándékzuhatagát.

Szösszenetek

Elhagyott poros állomások,
virágtartókba száradt virágok.
Berozsdált sínek, talpfák,
vidéki Magyarország

A tökéletest
nehéz elviselni.
Tökéletlennek
érzem magam,
bár még
hiszek a jövőnek
fejlődés, ha van.

Jelet hagyni ?
Minek ?
Ki érti meg ?

Káliz Sajtos József Ének Attiláért...

*Csak azt mondd meg nékem, melyik úton mész el,
felszántatom én azt aranyos ekével,
be is vetem én azt szemem szedett gyönggyel,
el is boronálom sűrű könnyeimmel.*

Ha utolsó utunk kódolva van,
mért vág neki boldog-boldogtalan?
S mért nem veszi észre az intő jelet,
hogyan a végzet körötte ott ögyeleg!?

Mert az agyunk sokszor ezer gonddal teli:
egyik a másikat ostorral kergeti...
Te is épp vívódtál, bántott sok gondolat,
s rosszkor indult el az átkozott vonat. – –

A tested lehullt Szárszó sarába...
De lelked fönnt: 'a semmi ágán' ragyog.
S hogy többé ne legyen olyan árva,
köréje sereglettek a csillagok.

Holdtölte

Ha öröm ér:
mint mikor kel a hold,
de csonkán...
A bánatom –
az mindig telihold,
olyan teljes... S hogy' fájl!

Vigasztaló

Hogy egedre lássak,
csillagaid fürkészzem,
hold-arcú mosolygásod
csodálhassam –
gondcsipkés fátylamat
letépted a szememről.

Kedvesemhez

Nem sejthetem,
az ősidőkben
mit látott Ádám
az első nőben.
De lassan ráébredt,
ki mellette termett,
nem csalétek, inkább
csacsogó, csobogó víz:
nemcsak éltet,
magot csíráztat...

Mióta mellém szegődtél,
belém ivódtál,
szívemben a vér
teérted pulzál.
Eszem kerekét is
te forgatod –
kergetőzve
feléd röpdösnek
a gondolatok...

Rajtad áll, hogy
ajándék tavaszom
ne váltson deres őszre,
ne kövesse örömöm
hosszú bánat...
Hisz' mint virág
a harmatot,
úgy kívánlak.–

Lisztóczy László „Nem hal meg senki szebben”¹

Dsida Jenő a halál közelében

Kevés olyan örömtudó, napragyogású, a létezés iránti csodálattal és szeretettel annyira áthatott költői életművet ismerünk, amilyen Dsida Jenőé. Assisi Szent Ferenc *Naphimnuszára* emlékeztető megragadottságát alkati adottságain túl személyes tragédiája is ösztönözte: veleszületett, súlyos, akkor még gyógyíthatatlan szívbetegségben szenvedett. A sír szédítő mélységeivel lépésről lépésre szembenéző egészséges embernél gyorsabban és intenzívebben döbbenhetett a véget nem érő nagycsütörtökös üzenetére, szívközelből megismerhette az élethez vezető „zseniális utat”, a halált, amelyről Hans Castorp elmélkedett *A varázshegy* című Thomas Mann-regényben. A halál fénytörésében fokozódott benne mitikus jelentőségűvé a világ, az élet egyszeri, megismételhetetlen szépsége.

Az elmúlás gondolata egész lényébe, minden idegsejtjébe beivódott. Ez formálta olyan tökéletessé érzékeiben és költészetében a „megkapaszkodás” ösztönét, és indította el őt otthonkereső, a tér és az idő sorompóival is dacoló szellemi expedíciójára. Otthon akart lenni a világban földrajzi és spirituális értelemben egyaránt: ezért szerette úgy szülőföldjét, Erdélyt, és ezért szerette úgy Istent, ölelte magához az egész mindenséget. Mindenekelőtt a miniatúr szépségek és az intim hangulatok költője. Az ősi keresztény bölcsesség öltött formát lírájában: Isten a legkisebbekben a legnagyobb, minél parányibb köreibe hatolunk a létezés egyetemes hálózatának, annál inkább megnő a termő rejtelmek övezete.

Sorsát – Lengyel Balázs szavaival – krisztusivá avatta a folytonos készenlét az előre tudott, nem váratlanul rátörő halálra, mely elmaradhatatlan társként szegődött hozzá hétköznapijaiban is. *Be rossz!* című, az ősz, az elmúlás hangulatát idéző, 1925-ben a *Pásztortűz* hasábjain közzétett versének egyik részletében megindító részvétellel és gyöngédséggel siratja, becéli a „korapusztult, zöld” leveleket: ezzel az „elszólás”-sal árulja el olvasóinak, hogy tudata mélyén mindig ott rejtőzik és folyton emészti őt a halálfélelem. Én „a halálnak minden vacsoránál / külön tányérral teszek asztalomhoz” – olvashatjuk *Rövid napló* című költeményében. „Jaj megáll / a láb, mert fél, hogy sírba téved” – panaszolja *A sötétség verse*.

Költészetének egyik legfeltűnőbb sajátossága a halál megszelídítése, a halál-eufemizmusok kimeríthetetlen gazdagsága és sokszínűsége. Nemes Nagy Ág-

¹ Mutatvány a szerző *Világító szív* (Tanulmányok Dsida Jenőről) című kötetéből (Kráter Kiadó, Pomáz, 2018.)